

DJEČJI PODLISTAK »HRVATSKE RIJEČI«

Broj 158

Hrcke

17. studenoga 2017.

ISSN 1821-3758

9 771821 375004

Dragi hrckovci!

Na jesen smo se privikli, privikavamo se i na kraće dane i ništa nam sad već ne smeta kada su vremenske prilike u pitanju, pogotovo kada znamo da nam se bliži, mnogima najljepši i najsvetiji mjesec u godini – prosinac. Ne moram nabrajati što sve tada proslavljamo, spomenut ću samo prvi blagdan u posljednjem mjesecu ove godine, a to je, svi već znamo – sveti Nikola. Još samo kada bi se obistinila ona narodna izreka koja se vezuje za spomen-dan svete Katarine 25. studenoga – »Sveta Kata, snig za vrata«, blagdanski ugođaj bi bio potpun. Ostaje nam samo da se nadamo bijeloj zimi i do tada uživamo u plodovima i bojama jeseni.

A kao i uvijek, možemo uživati i u stranicama vašeg i našeg podlistka, čija su središnja tema *Dani Balinta Vujkova*. Puno vas prisustvovalo je programu ove manifestacije namijenjenom za djecu i vjerujem da ste uživali i slatko se nasmijali. A vas koji niste bili, pozivamo da nas posjetite sljedeće godine.

Pozivamo vas i da šaljete svoje crteže, sastave i pjesmice, jer se *Hrcko* najviše raduje vašim radovima.

Uživajte u svom podlistku do sljedećeg, božićnog broja!

Ivana

IMPRESSUM

Izdavač: NIU »Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica

Urednica izdanja: Ivana Petrekanić Sič

Suradnici: Bernadica Ivanković, Vesna Huska, Marina Piuković, Zoltan Sič, Nevena Gabrić, Ivan Andrašić, Ivana Matić, Slađana i Petar Tikvicki

Lektor: Zlatko Romić

Grafički dizajn: Darko Vuković

Tehnički prijelom: Thomas Šujić i Jelena Ademi

Ilustracije: Adrijana i Zoran Vukmanov Šimokov

Obrada fotografija: Nada Sudarević

E-mail: hrhrcko@gmail.com

Recitatori u Subotici

Najbolji recitatori iz Sonte, Lemeša, Berega, Vajske, Plavne, Srijemske Mitrovice, Sota, Petrovaradina, Tavankuta, Đurđina, Male Bosne, Žednika i Subotice nastupili su na XVI. Pokrajinskoj smotri recitatora koja je u organizaciji Hrvatske čitaonice održana 3. studenog u Subotici. Jednodnevno druženje s poezijom mnogima će ostati u lijepom sjećanju, jer, osim knjige koju su na dar dobili svi sudionici, najboljima su dodijeljene i pohvalnice te pravo na nagradni jednodnevni izlet u Osijek. Tu odluku su donijeli članovi tročlanog povjerenstva: Vladimir Grbić, glumac Narodnog kazališta u Subotici, Željka Zelić, pjesnikinja iz Subotice te kao poseban gost Vladimir Andrić, glumac Gradskog kazališta *Joza Ivakić* iz Vinkovaca. Oni su odlučili da su najbolji bili:

Mlađa dob (učenici od 1. do 4. razreda osnovne škole):

Daniel Brajković (OŠ *Sveti Sava*, Subotica), Fabijan Dulić (Hrvatska čitaonica, Subotica), Matea Fabijan (OŠ *Ivan Goran Kovačić*, Sonta), Iva Francisković (OŠ *Matko Vuković*, Subotica), Karmela Ileš (HBKUD *Lemeš*, Lemeš), Dalibor

Matin (OŠ *Ivan Goran Kovačić*, Sonta), Marijan Rukavina (OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica), Martin Vukov (OŠ *Matko Vuković*, Subotica), Luka Vuković (OŠ *Matija Gubec*, Tavankut) i Leon Žarko (OŠ *Sveti Sava*, Srijemska Mitrovica).

Srednja dob (učenici od 5. do 8. razreda osnovne škole):

Anastasija Božić (OŠ *Ivan Goran Kovačić*, Sonta), Marija Gerin (OŠ *Ivan Goran Kovačić*, Sonta), Ana Marija Horvacki (OŠ *Ivan Milutinović*, Mala Bosna), Ivan Huska (Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata, Subotica), Katarina Ivanković Radaković (HKC *Bunjevačko kolo*, Subotica), Luka Ješić (Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata, Subotica), Claudia Karan (Hrvatska čitaonica, Subotica), Donna Karan (Hrvatska čitaonica, Subotica), Mila Kujundžić (KD *Ivan Antunović*, Subotica), Dijana Maroš (OŠ *Ivo Lola Ribar*, Plavna), Srđan Mendžan (OŠ *Srijemski front*, Sot), Barbara Piuković (HKC *Bunjevačko kolo*, Subotica), Anđela Šimunov (OŠ *Ivan Goran Kovačić*, Sonta), Ivan Štimac (HKPD *Jelačić*, Petrova-

radin), Lana Vojnić Hajduk (OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica), Lucija Vukov (Udruga *Naša djeca*, Subotica) i Sara Vuković (OŠ *Matija Gubec*, Tavankut).

Starija dob (srednjoškolci):

Petar Huska (Gimnazija *Svetozar Marković*, Subotica), Tereza Kujundžić (Gimnazija *Svetozar Marković*, Subotica),

Milica Vuković (Gimnazija *Svetozar Marković*, Subotica) i Augustin Žigmanov (Hrvatska čitaonica, Subotica).

Kao poticaj da se i dalje bave recitiranjem, na nagradni izlet u Osijek putovat će i recitatori:

Mlađa dob: Sara Dulić (OŠ *Vladimir Nazor*, Đurđin), Marija Magdalena Huska (OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica), Mihaela Rica (OŠ *Moša Pijade*, Bereg) i Marin Šimunović (OŠ *Aleksa Šantić*, Vajska).

Srednja dob: Klaudija Bašić (KD *Ivan Antunović*, Subotica), Martina Kujundžić (OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica), David Kuruc (OŠ *Ivan Goran Kovačić*, Sonta), Marija Načev (OŠ *Jovan Popović*, Srijemska Mitrovica) i Danijela Ostrogonac (OŠ *Moša Pijade*, Bereg).

Starija dob: Lucija Buza (Gimnazija *Svetozar Marković*, Subotica), Sara Lovrić (HKC *Srijem-Hrvatski dom*, Srijemska Mitrovica) i Lea Pećerić (Politehnička škola, Subotica).

Bravo za naše recitatore!

Bernadica Ivanković

Narodna književnost u školi

U ZNAKU PREDSTAVA

Jesen je uvijek rezervirana za druženje s knjigom i lijepom riječi. Tako su na našu radost u Subotici od 19. do 21. listopada održani XVI. *Dani Balinta Vujkova – dani hrvatske knjige i riječi*. Program za nas djecu naslovljen *Narodna književnost u školi* održan je prvoga dana, 19. listopada. Bilo je odlično! Uvjerite se i sami.

Ove, 2017. godine Hrvatska čitaonica je ponovno napunila veliku dvoranu HKC-a *Bunjevačko kolo*. Bilo nas je oko 350-ero djece iz vrtića i škola iz Subotice, Male Bosne, Tavankuta, Đurđina i Žednika. A imali smo i goste.

Kao posebni gosti, u prvom redu, bili su nam naši drugari, prvašići iz OŠ 22. *oktobar* iz Monoštora. Oni su prva generacija učenika izvan subotičke općine koji pohađaju nastavu na hrvatskom jeziku. Dogodine očekujemo i novu generaciju.

Jako smo bili sretni, jer su nas posjetili brojni važni gosti, među kojima je prvi puta s nama bio i Gordan Bakota, veleposlanik Republike Hrvatske u Beogradu koji je nedavno stupio na dužnost. Kaže da mu se veoma sviđelo i da će rado ponovno doći družiti se s nama.

Poseban pljesak dobili su mali glumci vrtića *Marija Petković Sunčica* koji su izveli predstavu po narodnoj pripovijetki *Dica lipog Jerka*. Pripremile su ih njihove odgojiteljice Marina Piuković, Mirjana Vukmanov Šimokov i Marina Ivanković Radaković. Baš smo se dobro zabavili uz njihove svirce.

Dramatizaciju narodne priče *Lina snaja*, koju je zapisao Balint Vujkov, vidjeli smo u izvedbi učenika OŠ *Vladimir Nazor* iz Đurđina. S njima je radila nastavnica Tanja Dulić. Baš su nas poučili da se ne isplati biti lijen.

Za glazbeni dio programa pobrinuli su se članovi Dječjeg tamburaškog orkestra Glazbene škole Subotica pod ravnanjem profesorice Mire Temunović. Svi smo radosno pjevušili s njima tekst nama dobro poznatih pjesama *Al' sam rđav* i *Subotica*.

Dobili smo i novu knjigu iz opusa Balinta Vujkova koju je tiskala Hrvatska čitaonica u suradnji sa Zavodom za kulturu vojvođanskih Hrvata. To je prva knjiga u ekskluzivnoj ediciji *Izabrana djela Balinta Vujkova – Bajke 1*. Darove za naše školske i vrtićke knjižnice uručila nam je unuka Balinta Vujkova, Nevena Racić.

Jako volim jesen i sve što ona nosi sa sobom. A volim i kad se okupimo za *Dane Balinta Vujkova*, jer uvijek bude jako dobro.

KNJIGA baš za mene

RAINBOW ROWELL: *Obožavateljica*

Cath obožava Simona Snowa. Dobro, cijeli svijet obožava Simona Snowa. Ipak, Cath to daje smisao njezinom životu. Ona i njezina blizanka Wren zaljubile su se u ciklus o Simonu Snowu još dok su bile djevojčice i to ih je održalo na životu nakon što ih je ostavila majka.

No, Cathina sestra prerasla je tu priču i napušta fanovski svijet. I sada kada su krenule na fakultet, Wren obavještava Cath kako ne želi da budu cimerice. Cath je prepuštena samoj sebi, ostavljena izvan svoje zone sigurnosti. Dobila je čangrizavu cimericu, čiji je šarmantni dečko vječito u blizini. Dobila je i profesoricu književnosti koja smara da je fanfikacija propast civiliziranog svijeta, te zgodnog kolegu koji želi razgovarati samo o riječima...

Može li Cath uspjeti, a da je Wren ne drži stalno za ruku? Je li spremna započeti vlastiti život? I želi li uopće ići dalje sa životom ako to znači da mora ostaviti Simona?

stiholjupci

Repevi za izložbu

Volite li životinje? Domaće ili divlje? Ja jaaako volim pse, posebice kada me dočeka doma veselo mašući repom. A kakav rep imaju ostale životinje?

Kakav tko ima rep

Repić moj je dosta kratak,
zamišljeno reče patak,
ni gusakov nije duži,
al' se zbog tog on ne tuži.
Kravlji rep daleko seže,
gdje on mlatne, muhe bježe,
zekin repić mek je, nježan,
sive boje ili snježan.
Slabašan je svinjski rep,

a nije baš ni lijep,
no ni pijetlov nije snažan,
al' se s njime pravi važan.
Mačkin rep je s njom u skladu,
puranov je za paradu,
a svojim nam kaže pas,
je li sretan il' ljut na nas.

Zdenka Matijaš
Aljoša Vuković

Na slovo, na slovo V

NAŠE RIČI

Otkrij što znače ove rečenice:

Vinko je vaćo vrance

Već će več. Vinko uveče ide u varoš. Večeraće s verenicom Veronkom. Dok su večerali, vranc i su se otrgli i potrčali ko vitar. Vinko je odgrnio virangu i viknio: »Pomagajte!«. Vinka niko nije čuo i vranc i su ko vitar pobigli. Posli je našo svoje vrance vezane – uivio ih je vižlasti vandrovać Veco i virno mu i' vratio.

Vinko – muško osobno ime

vaćat – hvatati

vranc i – konji crne, vrane dlake

varoš – grad

Veronka – žensko osobno ime, Veronika

viranga – zastor, zavjesa

vitar – vjetar

vižlast – gibak, spretan

vandrovać – skitnica

Veco – muško osobno ime, Felicije, Feliks

virno – vjerno, na vjeran način, odano, istinito

Vesna Huska

Napiši rečenice standardnim hrvatskim jezikom:

Hrvatski jezik

Piše: Ivana Matić

Okus i ukus

Okus i ukus riječi su različitoga značenja i koristimo ih u različitim situacijama.

Riječ okus označava osjećaj koji jelo izaziva u ustima: sladak, gorak, slan, kiseo ili ljut okus. Okus također označava i jedno od pet osjetila. Uz osjetilo okusa postoje i osjetilo opipa, vida, sluha i njuha. Kada govorimo o jelu, ono može imati samo okus. Možemo reći da torta ima odličan okus, no nikako i odličan ukus.

Ukus imaju ljudi jer ukus označava osjećaj i sposobnost razlikovanja lijepoga od ružnoga. Ukus možemo imati ili nemati, a najčešće govorimo o ukusu za odijevanje ili odabir glazbe.

Pomutnja nastaje zbog pridjeva ukusan koji znači - s ukusom izrađen, ali i - koji je ugodna okusa. Zato je torta ukusna jer ima odličan okus.

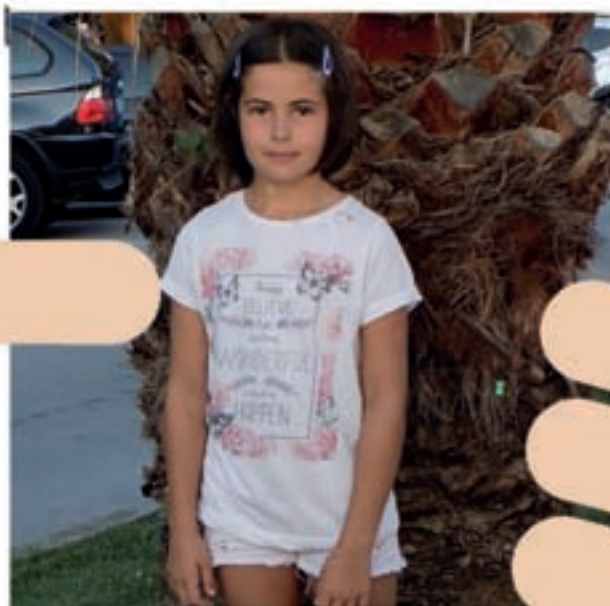
Zaokruži točno u rečenici:

Maja ima odličan okus/ukus za odijevanje. Paprike su ljutoga okusa/ukusa.

Baka pravi okusne/ukusne kolače. O okusima/ukusima se ne raspravlja.

Rješenja: Maja ima odličan ukus za odijevanje. Baka pravi ukusne kolače. Paprike su ljutoga okusa. O ukusima se ne raspravlja.

studeni 2017.

Upoznajmo vršnjake...

- ☐ Zovem se **Mihaela Rica**.
- ☐ Pohađam 3. razred OŠ *Moša Pijade* u **Beregu**.
- ☐ Moju **obitelj** čine mama Manda (29), tata Tiho-
mir (35) i sestre Lea (6) i Tea (1).
- ☐ Kad porastem želim biti **nastavnica matemati-
ke**.
- ☐ **Volim** se igrati.
- ☐ **Ne volim** kad netko laže.
- ☐ Moja dobra **osobina** je poštovanje drugih.
- ☐ U **slobodno vrijeme** učim strane jezike, treni-
ram karate, idem na šah i hrvatski jezik.
- ☐ Omiljena **knjiga** mi je *Cura na netu* poznate blo-
gerice Zoe Sugg (Zoelle).
- ☐ Volim slušati Severinu.
- ☐ U školi mi je omiljeni **predmet**, naravno, mate-
matika.
- ☐ Najbolja **prijateljica** mi je Nina.
- ☐ Prošle godine sam sudjelovala na Pokrajinskoj

smotri recitatora na hrvatskom jeziku u Subotici
i osvojila nagradni izlet u Osijek. Osvajala sam i
druge nagrade na natjecanjima iz karatea i šaha.

- ☐ Pišem i pjesme.
- ☐ **Hrcko** je zabavan. Omiljena mi je osmosmjerka.
- ☐ Pozdravljam sve *hrckovce*!

Učiteljica

A, B, V azbuka,
A, B, C abeceda,
jedan, dva
školarac sam ja.
Množenje, dijeljenje,
sabiranje, oduzimanje.
Sve nas to učiteljica uči
da nas u životu to ne muči!

PUTUJEMO, PUTUJEMO... KAMO?

Bok svima! Škola se zakuhava, pa nemamo puno vremena za duga putovanja, ali – pođite sa mnom, bit će nam lijepo! Vodim vas u... pogađajte!

1. Glavni grad ove države je Ankara. U ovoj državi najpoznatiji grad se prostire na dva kontinenta: Europu i Aziju. Veći dio države je u Aziji: čak 97%. Valuta u ovoj državi je lira. AUUU! GDJETO?
2. Pamukkale («pamučna palača») je živopisan prirodni kompleks jedinstvenih toplih mineralnih izvora. Ima 17 izvora u obliku malih prirodnih bazena na terasama u kojima voda ima temperaturu od 35°C do 100°C. Stari antički grad liječilište Hierapolis je skupa s ovim toplicama upisan kao UNESCO-va svjetska baština. Osim ovoga, u ovoj zemlji su bila dva od sedam svjetskih čuda (mauzolej u Halikarnasu i hram Artemide u Efesu). ZNATE LI GDJE SMO?
3. Planina Ararat, najviši vrh u državi, snijegom po-

krivena vulkanska kupa visoka 5.165 metara, nalazi se na sjeveroistoku države. Na vrh ove planine se po legendi zaustavila – Noina arka, dok je praotac vjere Abraham rođen u istočnom dijelu ove države! U ovoj zemlji je rođen i – Sveti Nikola! JESTE LI BLIŽE RJEŠENJU – GDJE SMO?

4. Biljke koje se u ovoj državi uzgajaju su: pšenica, ječam, vinova loza, masline, pistacija, lješnjaci (skoro 70% svih lješnjaka u svijetu naraste ovdje!)... Najpoznatije piće koje se odavde proširilo svijetom je kava, iako stanovnici ove države češće i radije piju – čaj! Iz ove zemlje potječu čevapi, sarma i jogurt, ali i sutlijaši i baklave! DOBAR VAM TEK U...?

POGODITE IME ZEMLJE! SAD STE POGODILI: MI SMO U TURSKOJ! Do sljedećeg putovanja, »Güle güle!« – »Doviđenja!« na turskom!

Vaša Ana Marija

Započela nova sezona kviza kreativnosti i znanja

I ponovno Čitanjem do zvijezda

Čitanjem do zvijezda naziv je projekta za poticanje čitanja i kreativnosti koji u Hrvatskoj već devetu godinu organizira Hrvatska mreža školskih knjižničara. Budući da mi u Subotici i okolici volimo čitati, rado smo se prije tri godine priključili ovom natjecanju. U školama u Subotici, Tavankutu, Maloj Bosni i Đurđinu, gdje se nastava realizira na hrvatskom jeziku, Gradska knjižnica Subotica i Hrvatsko nacionalno vijeće provode ovaj kviz kreativnosti i znanja. Tako će biti i ove školske godine. Sretni smo što možemo sudjelovati, jer su naslovi koje treba pročitati veoma poticajni. Tema kviza je »Zapisi iz škrinjice sjećanja«, a potrebno je pročitati sljedeće knjige:

1. Sue Townsend: *Tajni dnevnik Adriana Molea*
2. Jeff Kinney: *Gregov dnevnik: kronike Grega Heffleya*
3. Jadranka Klepac: *Kora od jabuka*

Knjige su već stigle u Knjižnicu i ovih dana bit će podijeljene školama. Naj-

prije će biti održana školska natjecanja na kojima će se djeca pojedinačno natjecati, a najbolje plasirani bit će članovi ekipe koja će predstavljati njihovu školu na međuškolskom (tzv. županijskom) natjecanju. Ono će biti održano naredne kalendarske godine u Gradskoj knjižnici Subotica. Tko pobijedi na ovoj razini imat će čast sudjelovati na Državnom natjecanju koje će biti održano u Hrvatskoj, u svibnju u Čakovcu. Tamo će odmjeriti svoje znanje i stupanj kreativnosti skupa s pobjedničkim ekipama svih županijskih natjecanja. Bit će to značajno iskustvo, a vjerujem i odlično druženje za koje se vrijedi potruditi.

Istodobno, uz kviz znanja održava se natjecanje u izradi kreativnog uratka (plakata) koji izrađuje pojedinac. Tema je ista – »Zapisi iz škrinjice sjećanja«, a plakat se izrađuje na osnovu sve tri knjige predviđene za ovogodišnje natjecanje. Potrebno je prikazati

svoje emocije glede spomenutih naslova, odnosno kako učenik vidi tu temu te znati ga predstaviti članovima prosudbenog povjerenstva. Jednako važna su oba segmenta.

Tko li će ove godine putovati u Čakovec? Prošle je bilo neizvjesno do samoga kraja. Hrabro su se borili svi učenici, a pobijedila je ekipa iz Đurđina.

Svima puno sreće ove godine i uživajte u ovim prekrasnim knjigama, jer doista čitanjem možete dosegnuti zvijezde. Provjerite i sami!

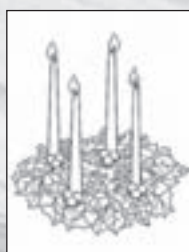
B. I.

Na početku nove Crkvene godine...

Draga djeco, još malo pa ćemo se naći na početku vremena radosnog iščekivanja Gospodinovog dolaska – Isusovog rođendana. To lijepo vrijeme zovemo došašće ili advent. Sigurno ste zapazili da kao i priroda, tako i Crkva ima svoj kalendar. On se zove Crkvena liturgijska godina. Crkvena liturgijska godina je raspored slavljenja božanskih djela spasenja kroz razdoblje od jedne godine. Svaka nova Crkvena godina započinje prvom nedjeljom došašća, a završava nedjeljom čiji naziv ćete dobiti ako uradite zadatak. Potrebno je da prepoznate slike pojedinih blagdana koje slavimo kroz Crkvenu godinu i napišete njihov naziv na brojem određeno mjesto.

LITURGIJSKA GODINA

2.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

5.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3.

--	--	--	--	--	--

12.

--	--	--	--	--	--	--	--

10.

--	--	--	--	--	--	--	--

8.

--	--	--	--	--	--	--	--

11.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

7.

--	--	--	--	--	--

1.

--	--	--	--	--	--

4.

--	--	--	--	--	--	--	--

6.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

NEDJELJA _____

Andreas Petrović, III. b, OŠ 22. oktobar, Monoštor

Marko Jovanović, IV. a, OŠ 22. oktobar, Monoštor

Ines Vojnić, II./4, OŠ Matko Vuković, Subotica

Filip Sabo Cibolja, VI., OŠ Pionir, Žednik

Dijana Maroš, V., OŠ Ivo Lolar Ribar, Plavna

Mirela Poljaković, III. e, OŠ Ivan Milutinović, M. Bosna

Marijana Skenderović, I. a, OŠ Matija Gubec, D. Tavankut

Vlatka Murgaš, IV., OŠ Sremski front, Sot

Anamarija Begov, II. 1, OŠ Aleksa Šantić, Vajska

Mihaela Elek, I. e, OŠ Ivan Milutinović, M. Bosna

Franjo Rudinski, IV. h, OŠ Sveti Sava, Subotica

Lucija Vuković, II. c, OŠ Ivan Milutinović, Subotica

Katarina Mamužić, I. b,
OŠ Matija Gubec, D. Tavankut

Julija Mrkaljević, II. b,
OŠ Vladimir Nazor, Đurđin

Ivona Pejak, I. b,
OŠ 22. oktobar, Monoštor

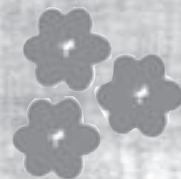

Manuela Šimon, III. h, OŠ Sveti Sava, Subotica

Hajmo se upoznati s...

Policajcem

Želi li netko od vas postati policajac? Ovo zanimanje zahtijeva strogu osobu, koja voli red i disciplinu i drži se pravila. Postoji više vrsta policajaca, pa vas želimo ukratko upoznati sa zanimanjem koje uglavnom rade muškarci, ali ima i ženskih osoba koje se odlučuju postati policajke.

Policijska uprava je servis građana čiji je zadatak provoditi zakon, mir i red među građanima. Policajci su ljudi koji pomažu građanima i omogućuju provođenje zakona. Policijski posao je višestran, a osnovni zadaci policajaca su održavanje javnog reda i mira, zaštita života, imovine, suzbijanje kriminala, nereda, krađa. Policajac uvijek mora biti u pripravnosti, uslijed mogućnosti raznih pretećih događaja.

Kandidati za policiju mogu se školovati poslije završene srednje škole, godinu dana na specijaliziranoj obuci, koja u nekim državama duže traje. Nakon srednje, mogu upisati višu školu za policajce. Osoba koja želi postati policajac mora imati određenu fizičku pripremljenost i spretnost.

Oprema policajca se sastoji od zaštitnog prsluka, službene palice (pendrek), pištolja, kacige, štitnika za ruke i noge, jačeg naoružanja i lisica, a teška je 12 kg.

Postoje tri osnovne vrste policajaca: prometni, granični i policajac za kriminal.

Prometni policajci reguliraju promet, kontroliraju vozila i vozače, te obavljaju očevid kod prometnih ne-

sreća, upućuju ljude ako zalutaju, vode brigu o djeci u prometu. Prometni policajci imaju rukave, pištaljku i znak stop.

Granični i aerodromski policajci nadziru prijelaz ljudi i robe preko državne granice, sprječavaju krijumčarenje ljudi i roba, takozvani šverc.

Policajci u kriminalu rješavaju slučajeve krađa, provala, ubojstava, krijumčarenja droge, ljudi, umjetnina, nezakonite trgovine, otmice, ucjene... a bave se i utvrđivanjem vjerodostojnosti materijalnih dokaza.

Osnovne alatke za rad svakog policajca su precizne i jasne informacije. Stoga se najveći dio posla odnosi na prikupljanje informacija, npr: razgovor s očevidcima i osumnjičenima, pregled dokumentacije i nadzor ljudi i objekata.

Poslije ovih strogih i ozbiljnih zadataka koje jedan policajac mora obavljati, vjerujem da nema mnogo zainteresiranih, ali ipak možda netko baš voli provoditi javni red i mir, pa mu se baš ovo zanimanje sviđa.

U Subotici Čitanje nije dovedeno u pitanje

Lucija Vukov i Josipa Horvacki putuju u Zagreb

Nacionalni kviz
za poticanje
čitanja

Lucija Vukov, učenica OŠ Matko Vuković iz Subotice i Josipa Horvacki, učenica OŠ Vladimir Nazor iz Đurđina dobitnice su glavne nagrade u okviru Nacionalnog kviza za poticanje čitanja naslovljenog *Čitanje ne dolazi u pitanje* koji organiziraju Knjižnice grada Zagreba, a u Subotici i okolici ga je provela Gradska knjižnica Subotica. One su tijekom trodnevnog boravka u Zagrebu prisustvovalе završnoj priredbi i javnom izvlačenju nagrada 15. studenoga koji su priređeni u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici. Gdje su sve još bile i što su radile u Zagrebu moći ćete pročitati u sljedećem broju.

Utješne nagrade - knjige, osvojili su:

Petar Pečerić, OŠ Matko Vuković, Subotica
Katarina Lulić, OŠ Ivan Milutinović, Mala Bosna
Marija Milodanović, OŠ Vladimir Nazor, Đurđin
Terezija Sekereš, OŠ Ivan Milutinović, Subotica
Zdravko Ostrogonac, OŠ Matija Gubec, Tavankut
Nora Mrkaljević, OŠ Vladimir Nazor, Đurđin
Anita Sudarević, OŠ Ivan Milutinović, Subotica
Martina Stantić, OŠ Ivan Milutinović, Mala Bosna
Krunoslav Dulić, OŠ Vladimir Nazor, Đurđin
Doris Buljovčić, OŠ Matko Vuković, Subotica
Ana Vereb, OŠ Matija Gubec, Tavankut
Martin Sič, OŠ Matko Vuković, Subotica
Josip Jurić, OŠ Ivan Milutinović, Mala Bosna
Sara Vuković, OŠ Matija Gubec, Tavankut
Matija Ivković Ivandekić, OŠ Ivan Milutinović, Subotica

Na koncu još jednog kviza možemo zaključiti da čitanje ne treba dovoditi u pitanje te čitajte, čitajte, čitajte!

B. I.

HRCKOVI DETEKTIVI

Odgovor iz prošlog broja

Program u okviru Dana Balinta Vujkova namijenjen djeci zove se **Narodna književnost u školi**.

Nagrađeni:

Boris Skenderović, V./4, OŠ Matko Vuković, Subotica
Jovana Pavlović, II. a, OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta
Karlo Kujundžić, III./4, OŠ Matko Vuković, Subotica
Olja Milojević, III., OŠ Bratstvo-jedinstvo, Bezdan
Mateo Šimunov, III. b, OŠ 22. oktobar, Monoštor
Dijana Gladić, II. a, OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta
Petar Dulić, III. a, OŠ Vladimir Nazor, Đurđin
Mihaela Elek, I. e, OŠ Ivan Milutinović, M. Bosna
Jakov Vukov, predškolač, vrtić M. Petković, Subotica
Ivan Vilim, VII. 4, OŠ Bratstvo-jedinstvo, Sombor

Nagradno pitanje

Koji naziv nosi Hrvatsko kulturno-prosvjetno društvo iz Petrovaradina? (odgovor se krije na jednoj od stranica *Hrcka*) ☺

KUPON

Odgovor:

Ime

Prezime

Adresa

Mjesto

Škola

Razred

Održani *Dani kruha* u Sonti

KRUH NAŠ svakidašnji

Učenici OŠ *Ivan Goran Kovačić* iz Sonte, polaznici izbornog predmeta hrvatski jezik s elementima nacionalne kulture, uz pomoć njihovih nastavnica Biljane Ribić, Kristine Matin i Tamare Kokai i ove godine su tematskim programom obilježili manifestaciju *Dani kruha*, posvećenu ovoj najbitnijoj i u potrošnji najraširenijoj živežnoj namirnici. Priredba je održana u utorak, 31. listopada, u velikoj dvorani Doma kulture u Sonti, pred oko 300 posjetitelja i gostiju. *Dani kruha* obilježavaju se u vrtićima, školama, učeničkim domovima i institucijama koje se bave djecom u cijeloj Hrvatskoj, ali i u državama u kojima žive autohtoni ili iseljeni Hrvati.

Na sam datum *Dana kruha* u prostorijama škola i drugih institucija postavljaju se izložbe plodova zemlje užeg zavičaja, kruha i drugih krušnih proizvoda, različitog sjemenja, te alata koji su se rabili u preradi žitarica. Osim toga, djecu se kroz nastavu prilagođenu

njihovoj dobi upoznaje s biljnim vrstama njihovog zavičaja, s prehranom stanovništva i prehrambenim navikama kroz povijest. Datum *Dana kruha* služi i kako bi se kod djece pobudila svijest o gladi prisutnoj diljem svijeta i o tome kako mnogi njihovi vršnjaci nemaju što jesti.

Dani kruha se u većini škola obilježavaju kroz cijeli listopad. Tako je bilo i u sončanskoj školi.

»Obilježavanje *Dana kruha* u našoj školi se nije svelo samo na ovu priredbu. Ne samo kruhu, nego našoj bogatoj tradiciji posvetili smo sve sate hrvatskog jezika s elementima nacionalne kulture tijekom listopada, pa je današnja priredba kruna našega cjelomjesečnoga rada. Imali smo i nekoliko zajedničkih radionica u kojima su osim djece sudjelovali i njihovi roditelji, bake i djedovi, koji su uzeli velikog udjela i u pripremi ekspozicije za izložbu«, rekla je nastavnica Biljana Ribić.

Pozornica Doma kulture bila je s puno mašte urešena šokačkim rukotvorinama i jesenskim plodovima, a na vidnom mjestu postavljen je dugački stol s izloženim kruhom i drugim proizvodima od brašna.

Ivan Andrašić

Jesenska kiša

Padaj, padaj, kišice... Djeco, volite li kišu? Znete li u njoj uživati? Obično kišni dan donosi loše raspoloženje, a jesen je godišnje doba koje nam donosi više kišnih dana. Ali ne mora biti tako. U kiši se može i uživati. Nije ugodno kad te uhvati jak pljusak, ali lagana kišica može biti pravi užitek za djecu. Kada je doživite, izađite obavezno van, nagnite glavu natrag, otvorite usta i osjetite dodir kiše. Prihvatimo jesenske darove koje daje priroda i uživajmo u njima!

Kišica

Bila jednom jedna kišica. Velike kiše su je gledale sažaljivo ili podsmješljivo, kako koje.

Kad bi naišao pljusak, podviknuo bi: »Hajde mala, sklanjaj mi se s puta, popij mlijeko i u krevet!«

Ona se skloni.

Naide opet lagana kišica, s krupnim kapima i opet joj kaže: »Samo smetaš! Bježi! Danas imam puno posla!« Tako danas, tako sutra...

Jednog dana kišica ostane u krevetu. Majka joj se zabrinu: »Što je s tobom? Što ne ustaješ? Da nisi bolesna?«

»Nisam«, reče kišica, »samo sam tužna.«

»E, to još nisam čula! A zašto?«

Kišica je zaplakala: »Svi me guraju, svima smetam, podsmijevaju mi se. Kad se ja pojavim, nitko me ne primjećuje, ljudi ne otvaraju kišobrane. Kažu: Ma to i nije neka kiša, to je sitna kišica. I tako, ja nisam važna, nisam nikom potrebna, nitko me ne voli.«

Majka je poljubi: »Ne plači! Ustani i spusti se nad grad, ali slušaj sve što govore, a ne samo loše stvari.«

Kišica ustade iz kreveta, brzo se obuče i počne rominjati. Lišće se pomokri, cvijeće orosi, a djeca koja su išla u školu počеше skakutati i pjevati: »Padaj, padaj, kišice!«

Kišica ih pomilova po kosi, a sunce izviri iza oblaka i prošaputa: »Vidi kišicu, obradova dječicu jer je blaga.« Kišici bi drago.

Nasmiješi se i ode iza polja, šume i rijeke. Ozeleni trava, lišće zatreperi, a valovi u rijeci zatrepere. Osluškuje kišica pjesmu rijeke i shvati da se sve oko nje raduje.

Mama je bila u pravu.

KUTIĆ ZA VRTIĆ

Kišobrani

Te tri kapi sitne kiše
tvrdi asfalt orosiše,
i gle čuda iznenada,
usred grada kao cvijeće
rascvali se kišobrani.

Ljuljaju se u sto boja,
žuta, plava iznad glava,
poput gljiva nekih živih
šeću s nama ulicama!

Mladen Kušec

Bijeli kao snijeg,
lagan kao pero,
a u sebi puno vode nosim,
zajedno s braćom letim po nebu
i stalno suncu prkosim.

(kišni oblak)

M. P.

studeni 2017.

17

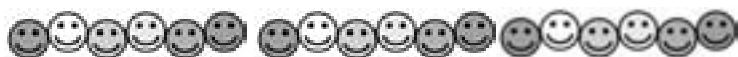

Stranice SMIJALICE

ŠTO MAMA SVAKO JUTRO GOVORI SVOME SINEKU?

ZEMLJOPISNI REBUSI

POGODI TRI DRŽAVE U KOJIMA LJUDI VOLE,
A I ZNAJU IGRATI NOGOMET:

1.

NJE

2.

/

////

3.

L

Rješenja:

(RJEŠENJA: 1. Njemačka, 2. Irska, 3. Brazil)

IDEJE, IDEJE

VAŽNE STVARI KOJE SVAKI UČENIK/CA MORA UČINITI PRIJE NEGO URADI DOMAĆU ZADAĆU

1. Razmisli dobro: želiš li uopće raditi zadaću, opet, pa i danas?
2. Jesi li siguran/na da je učiteljica baš zbilja mislila da SVE TO uradite za SUTRA? Hmmmm?
3. Istraži je li to za sutra ili možda za čak sljedeći tjedan? ☺
4. Hej, nije li sutra subota? ☺☺☺
5. Ako nije, prvo pojedi nešto. ☺
6. Odmori malo – po mogućnosti do navečer. ;)
7. Popij čaj s medom i limunom. ☺
8. Vrijeme za užinuuuuuu (grickalice, naravno!)
9. Nemoj raditi domaći punog stomaka – opasno je!
10. Malo odmori – ZZZZZZZ!

Ako ste nas poslušali jednom, vjerojatno ste dobili minus, a ako nastavite – znate i sami – slijedi keč. Keč po keč – ograda do Beograda. Pa tko voli, nek izvoli! ☺

(NOVA) NARODNA POSLOVICA

Voliš li naše nove narodne poslovice? Opet smo na odmoru malo poizili i počeli se šali-ti, pa i nove »narodne mudrosti« smišljati... Tražimo kratke izreke koje izriču životnu mudrost ili mudru misao – a koje svi razumi-jemo! Čuli ste onu: »Tko je lud, ne budi mu drug«? Mi se baš volimo družiti sa svima, pa predlažemo ovo: »TKO JE LUD, NE BUDI MU... KIŠOBRAN!«

P.S. Ali zato s prijateljem u kišni jesenski dan slobodno podijeli kišobran! ☺

VOLIM VOJVODINU

Dani su sve kraći, brže pada mrak pa smo više doma. Iskoristite ovo vrijeme za nešto korisno. Pokušajte nešto novo doznati ili provjerite svoje znanje o našoj lijepoj Vojvodini.

1. Po kojem domaćem proizvodu je poznat Lemeš?

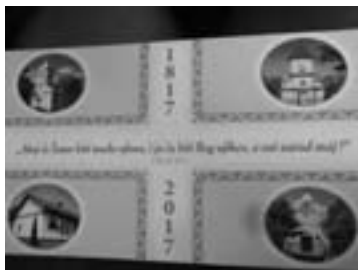
- a) kulenu
- b) šunki
- c) kruhu
- d) paprikašu

Među pedesetak domaćih proizvoda koji nose oznaku zaštićenog geografskog podrijetla nalazi se i jedan proizvod iz Lemeša. Time je priznata autentičnost ovog proizvoda koji se može praviti samo od sirovina i po uvjetima toga područja, dokazao je Zavod za intelektualnu svojinu.

3. Ove godine župa u Irigu proslavila je veliki jubilej svoga postojanja. Koji?

- a) 50.
- b) 100.
- c) 150.
- d) 200.

Vjerski život u Irigu počinje 1759. godine kada je krizmano deset osoba. Međutim, tada nije postojala crkva u Irigu već mala kućna kapela. Župna crkva Svih svetih u Irigu izgrađena je tek 1803. godine, a župa petnaestak godina kasnije.

2. Koji po redu je ove godine održan *Hollywin* u Subotici?

- a) 2.
- b) 5.
- c) 7.
- d) 10.

Večer uoči obilježavanja blagdana Svih svetih (31. listopada) u Subotici se već nekoliko godina održava *Hollywin*, odnosno *Noć svetaca*. To je program u kojem se u duhovnom ozračju upoznajemo sa životima svetaca Katoličke Crkve. Ove godine kroz predstavu je prikazan život svetog Filipa Nerija.

4. Izbaci uljeza.

- a) turnir
- b) igrač
- c) gornja suknja
- d) tkanica

Nošnja bunjevačkih Hrvata je izuzetno lijepa i bogata. Tijekom vremena muška se nošnja, poput ženske, u nekim pojedinostima transformirala. Razlikovala se svečana od radne nošnje. No, jedan dio od gore nabrojanih dijelova nošnje ne pripada ženskoj bunjevačkoj nošnji.

Pavlova vitaminska kiša

Priprema:

Naranču razrežite na pola, odrežite jednu krišku i postavite na tanjur. Od kore izrežite mali komadić za vrh ili šiljak na kišobranu.

Slamčicu sa zglobovima skratite na veličinu drške vašeg kišobrana.

Očistite bananu, izrežite je na kolutiće i prerežite na pola. Posložite po tri polutke na tanjur kao oblak.

Ispod oblaka (banana) posložite pahuljice kao kapljice kiše.

Dobar tek!

Pavlovu vitaminsku kišu je za vas pripremio Pavao Huska. Pavao ide u prvi razred OŠ Ivan Milutinović u Subotici. Voli trčati, plivati i s braćom i sestrom igrati se Koga vidiš, koga čuješ?

Vrijeme pripreme:
6 minuta

Potrebni sastojci:

naranča

banana

pahuljice

slamčica sa zglobovima

Jeste li ZNALI?

* Kako se pravi čokolada?

Vješti radnici sijeku zrele mahune s kakao drveta. Poslije toga se mahune isijecaju pa se iz njih vade plodovi koji se ostave da fermentiraju nekoliko dana. Cijela masa se suši na suncu, a zrnevlje odvaja prema veličini i kvaliteti. U tvornici čokolade zrna kakaoa se prvo očiste kako bi se uklonile nečistoće, a potom isprže. Dok se

obavlja prženje, ljuske se posebnim postupkom odvajaju od srži, koja se onda lomi u finije komadiće. Ti komadići se melju i tada se ulje u zrcima preobraća u gustu kakao masu. Ta masa je ustvari gorka čokolada i koristi se najviše za kolače. Slatka čokolada je isti proizvod kome je dodano šećera i drugih tvari.

* Po čemu su roboti dobili ime?

Na češkom »robot« znači: težak rad. Naime, roboti su izmišljeni da obavljaju one poslove koji su ljudima

mrski i dosadni. Danas roboti imaju i »umjetnu inteligenciju« i u stanju su izvoditi i najsloženije operacije.

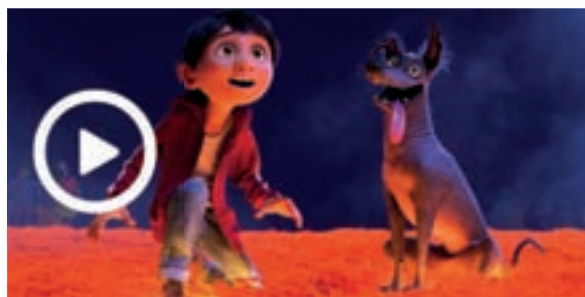
* Je li krastavac stvarno biljka koja u sebi ne sadrži nijedan vitamin?

Krastavac je bio poznat u Indiji još prije 3000 godina p.n.e. Grci i Rimljani su ga raznosili po Europi, odakle je prenesen u Ameriku. Pripada porodici bundeva. Hranljiva vrijednost krastavca je vrlo mala, uglavnom šećer, bjelančevine i mineralne soli. Sadržaj vitamina je vrlo nizak, gotovo zanemariv.

Coco i velika tajna

Unatoč zapanjujućoj obiteljskoj zabrani glazbe, koja traje već generacijama, Miguel sanja o tome da postane vrstan glazbenik kao njegov idol Ernesto de la Cruz. U očajničkom pokušaju da dokaže svoj talent, Miguel se nađe u fantastičnoj, šarenoj *Zemlji mrtvih* slijedeći tajanstven lanac događaja. Usput upoznaje šarmantnog prevaranta Hectora i oni zajedno kreću na veličanstveno putovanje otkrivanja prave priče o povijesti Miguelove obitelji.

Ferdinand

Od redatelja velikih animiranih hitova *Rio* i *Ledeno doba*, stiže *Ferdinand*, film o velikom biku s još većim srcem koji bi radije mirisao cvijeće, nego ulazio u borbu s matadorima. Nakon što su ga ljudi pogrešno doživjeli kao jednu razuzdanu zvijer, Ferdinanda zarobljavaju i odvođe od kuće. Odlučan da se vrati u obitelj, on okuplja tim krajnjih suprotnosti i kreće na nevjerojatnu avanturu. Priča o Ferdinandu dokazuje da ne smijemo imati predrasude i suditi niti o jednoj osobi ili životinji samo po izgledu.

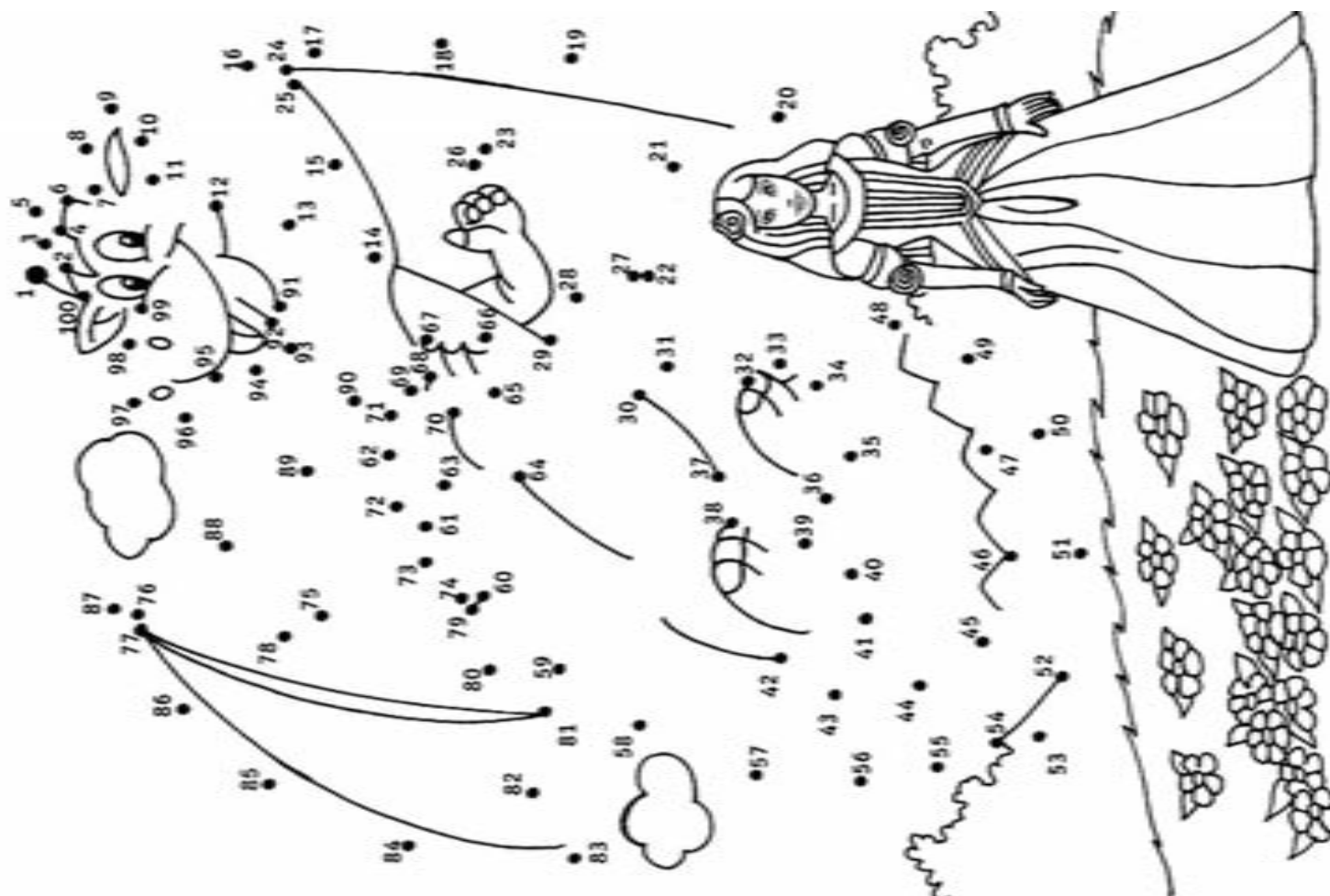
U osam smjerova pronađi i precrtaj sljedeće riječi: AUTOCESTA, OKO, AVION, BIJELO, NOS, CVIJEĆE, ČAVAO, ČIST, ČOKOLADA, UHO, ČUVARI, DJECA, DORUČAK, GNIJEZDO, GROŽĐE, KLJUČ, KOLAČ, KUĆA, VRT.

Preostala slova dat će konačno rješenje. Upiši ga u kvadratiće ispod osmosmjerke.

A	A	O	D	Z	E	J	I	N	G
K	C	D	Č	Č	A	L	O	K	R
A	A	E	A	U	O	M	A	A	O
Č	T	T	J	L	V	H	E	Č	Ž
U	E	M	S	D	O	A	U	U	Đ
R	A	Ć	Č	E	B	K	R	K	E
O	T	I	E	I	C	O	O	I	N
D	S	O	J	J	A	O	I	Č	O
T	K	E	T	V	I	S	T	K	I
O	L	R	A	A		V	O	U	V
O	V	Č	Č	U	Lj	K	C	N	A

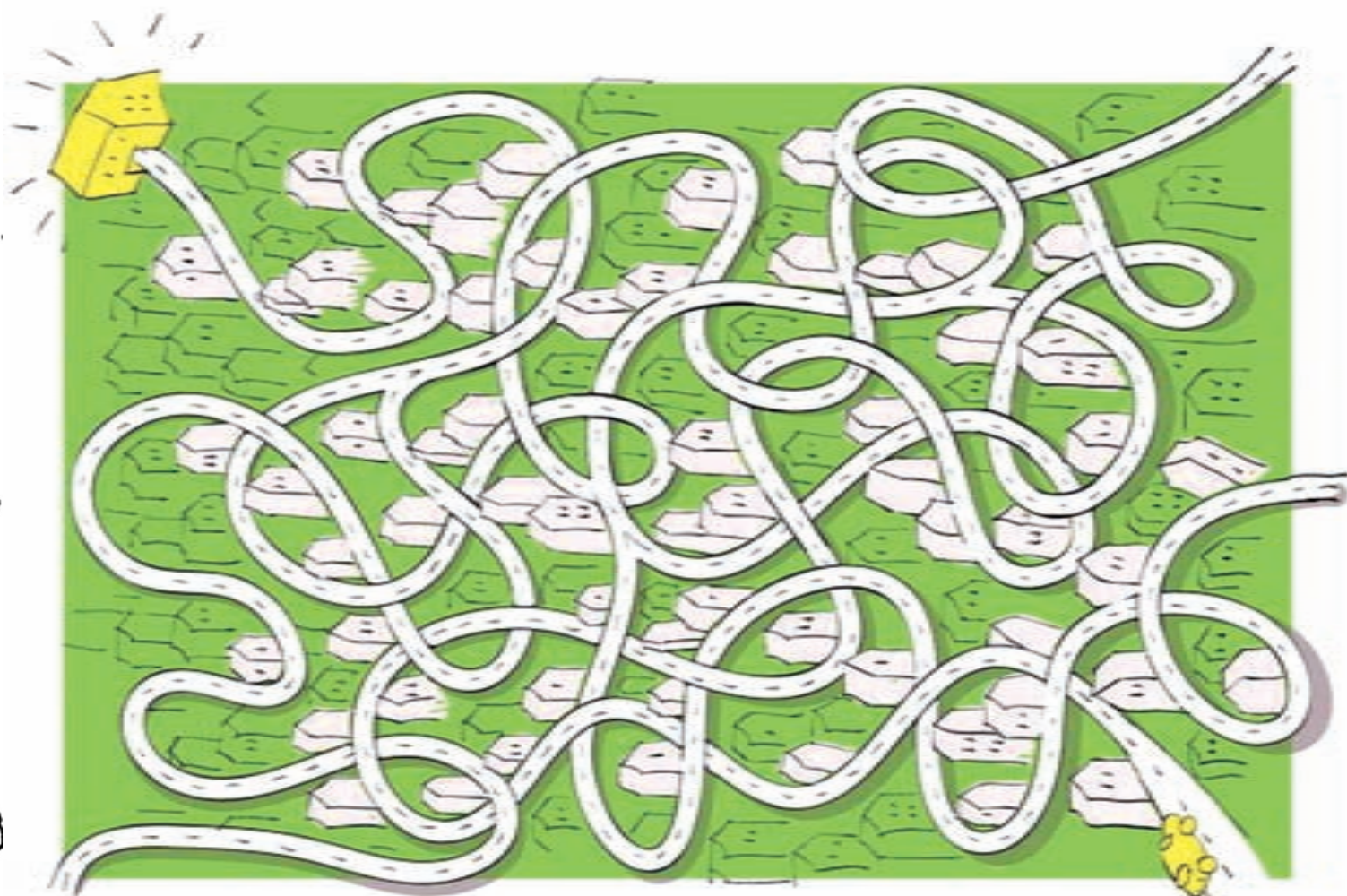
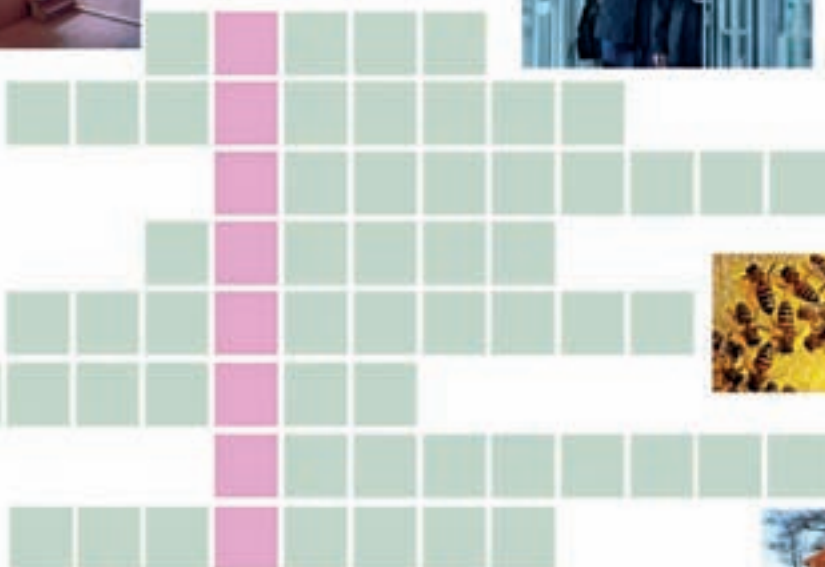
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Riješi križaljku i u označenim poljima dobit ćeš naziv omiljene dječje hrane.

1. Kukci koji sišu cvjetni nektar i prerađuju ga u med;
2. Nastamba u kojoj žive kokoši;
3. Osoba koja prati prometno sredstvo, naplaćuje i ovjerava putne karte. Obraća se putnicima i pomaže im pronaći sjedište u vlaku, tramvaju, autobusu...;
4. Naziv prostorije u kući koja se nalazi ispod razine zemlje;
5. 25 glasova našega jezika koji nisu samoglasnici;
6. Prirodna pojava kada zajedno padaju kiša i snijeg;
7. Pokućstvo, drugim riječima;
8. Crna, smeđa ili bijela slastica.

Spasimo prijatelja

Tekst: Slađana Tikvicki
Crtao: Petar

